

Dotaz

Co rozumět pod pojmem „cenný papír jednoho druhu vydaný stejným emitentem“ v § 24 odst. 1 zákona o investičních společnostech a investičních fondech? Druhy cenných papírů ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o cenných papírech, nebo též jejich poddruhy (např. u akcií kmenové akcie, prioritní akcie, u dluhopisů klasické dluhopisy, hypoteční zástavní listy, komunální obligace apod.)?

Odpověď

Komise se jednoznačně přiklání k závěru, že ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o investičních společnostech a investičních fondech“) je třeba v uvedeném smyslu vykládat restriktivně.

Je třeba zdůraznit, že ani situace, kdy je zákonné omezení nutno vztáhnout na jednotlivé druhy cenných papírů ve smyslu § 1 odst. 1 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenných papírech“), nikoliv na všechny cenné papíry emitované jedním subjektem bez ohledu na jejich druh, není ideální. Jestliže má zákon o investičních společnostech a investičních fondech skutečně zajistit omezení a rozložení rizika, jak konstatuje rubrika k § 24, neměl by připustit situaci, kdy výkonnost portfolia investičního nebo podílového fondu může záviset výlučně na hospodaření jednoho či několika málo emitentů. Investiční společnost nebo investiční fond budou sice též při striktním výkladu ustanovení diverzifikovat riziko mezi různé druhy cenných papírů téhož emitenta tak, aby žádný druh nebyl v portfoliu zastoupen více než 10ti procenty, při hospodářských potížích či úpadku emitenta by však tato okolnost nehrála roli – potíže by postihly všechny druhy cenných papírů bez výjimky a tím podstatně větší část portfolia fondu než jen 10 %.

Lze zmínit, že právní řád na jiných místech touto cestou nešel – srov. např. § 34 odst. 1 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se stáním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením ve znění pozdějších předpisů, který nerozlišuje mezi druhy cenných papírů emitovaných jedním subjektem.

Odkázat je třeba rovněž na čl. 22 odst. 1 a 2 evropské direktivy č. 85/611/EHS o organismech kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, podle něhož nesmí správcovská nebo investiční společnost investovat více než 5 % majetku v obhospodařovaném organismu do *všech* cenných papírů emitovaných stejným subjektem. Odstavec 2 připouští, aby členské státy zvedly uvedený práh až na 10 %, avšak jen za určitých podmínek a při zachování jeho vztahu ke všem cenným papírům vydaných stejným emitentem. Netřeba zdůrazňovat, že úprava § 24 odst. 1 zákona o investičních společnostech a investičních fondech je též v tomto bodě s komunitárním právem v hrubém rozporu. Jeho alespoň v mezích možností konzervativní výklad je proto zcela namístě.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem dospívá Komise k závěru, že § 24 odst. 1 zákona o investičních společnostech a investičních fondech je z hlediska účelu zákona nutno aplikovat na druhy cenných papírů vymezené v § 1 odst. 1 zákona o cenných papírech, tj. akcie, dluhopisy apod., nikoliv též jejich poddruhy.

Prezidium Komise schválilo dne 13. listopadu 2001.

Kontaktní osoby: Eva Levorová, 21096408